

Warszawa, 6/10/2006

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-532241 - IX - 905/06/ZS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Radosław SIKORSKI

Minister Obrony Narodowej

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

Uprzejmie informuję, że wpływają do mnie skargi na udzielane przez wojskowych komendantów uzupełnień odmowy na wnioski obywateli o skierowanie ich do wojskowych komisji lekarskich w celu ponownego określenia ich zdolności do służby wojskowej.

Istotą skarg jest zarzut pozbawienia tych obywateli prawa do ponownego określenia kategorii przydatności do służby wojskowej, w związku z brzmieniem art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą, stanowiącym, że skierowanie do wojskowej komisji lekarskiej na wniosek osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 (poborowych w okresie, kiedy nie urzęduje powiatowa komisja lekarska oraz żołnierzy rezerwy), może nastąpić wyłącznie w przypadku istnienia uzupełniających potrzeb Sił Zbrojnych.

Treść tego artykułu wprowadzonego do obiegu prawnego postanowieniem art. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 180, poz. 1496), skutkuje brakiem możliwości skierowania do tych komisji w/w obywateli oraz uznanych za niezdolnych do służby wojskowej, nawet w przypadku ustania powodów wydania takiego orzeczenia.

Przepis ten bowiem upoważnia wojskowych komendantów uzupełnień -jako właściwych, do kierowania na wojskowe komisje lekarskie, wyłącznie poborowych oraz żołnierzy rezerwy w przypadku istnienia uzupełniających potrzeb Sił Zbrojnych. Uniemożliwia zaś kierowanie na te komisje obywateli, którzy w procesie ich kwalifikacji do służby wojskowej, zostali uznani za niezdolnych do jej pełnienia i którzy dążą do zweryfikowania tego orzeczenia, zwłaszcza z uwagi

na coraz częściej występujące ograniczenia w ich dostępie do wykonywania niektórych zawodów, gdzie mimo braku barier prawnych, wymagane jest od kandydatów np. do pracy w służbach mundurowych, ochrony osób i mienia czy w marynarce handlowej, także u armatorów zagranicznych, by posiadali „pozytywną” kategorię przydatności do tej służby, czy wręcz ją odbyli w przewidzianych ustawowo formach.

Odnosząc się zatem zarówno do przedstawionego wyżej stanu faktycznego jak i prawnego regulującego tę problematykę, uzasadnioną wydaje się ocena, iż wyżej powołany przepis art. 29 ust.5 ustawy, narusza postanowienia art. art. 65 ust. 1 oraz 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Z uwagi na posiadane przez Pana Ministra uprawnienia, uprzejmie proszę o spowodowanie wprowadzenia do ustawy regulacji rozwiązującej problem i umożliwienie tej grupie obywateli, weryfikację kategorii przydatności do służby wojskowej na wniosek zainteresowanych, wprowadzając jednocześnie wzorem postanowienia art. 29 ust. 5 sprzed nowelizacji, obowiązek ponoszenia kosztów związanych z przeprowadzeniem w tym celu niezbędnych badań lekarskich.

Będę wdzięczny za poinformowanie o zajętych w sprawie stanowisku.

Łaczą wyrazy szacunku

/-/

Zespół IX BRPO   Warszawa,   dnia   26   września   2006   r.

RPO- 532241 - IX - 905/06/ZS

ABSTRAKT

do wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie zmiany obowiązujących przepisów prawnych uniemożliwiających weryfikację na wniosek obywateli ich kategorii przydatności do służby wojskowej, przesłanego do Ministra Obrony Narodowej.

Przedmiotem wystąpienia jest zarzut pozbawienia obywateli prawa do ponownego określenia kategorii przydatności do służby wojskowej w związku z brzmieniem art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.) stanowiącym, że skierowanie do wojskowej komisji lekarskiej na wniosek osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 (poborowych w okresie, kiedy nie urzęduje powiatowa komisja lekarska oraz żołnierzy rezerwy), może nastąpić wyłącznie w przypadku istnienia uzupełniających potrzeb Sił Zbrojnych, mimo złożenia stosownego wniosku przez zainteresowanych.

Skutkiem takiej regulacji jest zarówno wobec wyżej wymienionych jak i uznanych za niezdolnych do służby wojskowej, występujące ograniczenie ich dostępu do wykonywania niektórych zawodów. Mimo braku bowiem barier prawnych zatrudniania tej grupy obywateli, faktycznie wymagane jest przez pracodawców od kandydatów do pracy np. w służbach mundurowych, ochrony osób i mienia czy w marynarce handlowej, także u armatorów zagranicznych, posiadanie „pozytywnej” kategorii przydatności do służby wojskowej.

Uzasadnionym wydaje się zatem zarzut Rzecznika, iż wyżej powołany przepis narusza postanowienia art. 65 ust. 1 oraz 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Z uwagi na posiadane przez Ministra Obrony Narodowej uprawnienia, Rzecznik w swym wystąpieniu wnosi o spowodowanie wprowadzenia do w/w ustawy regulacji rozwiązującej ten problem.

/-/ Zdzisław Szałaj
Główny Specjalista